

OBSAH

1	VYMEZENÍ POJMU A PŘEDMĚTU SOCIOLOGIE	7
1.1	Geneze pojmu sociologie	7
1.2	Předmět sociologie	7
1.3	Funkce sociologie	8
1.4	Sociologická paradigmatata	9
1.5	Stupně zkoumání sociální reality	10
1.6	Vztah sociologie k ostatním vědám	12
1.7	Definice sociologie	12
2	HISTORIE DISCIPLÍNY	14
2.1	Příčiny vzniku sociologie	14
2.2	Společnost tradiční a společnost moderní	15
2.3	Vývoj disciplíny a její nejvýznamnější představitelé	15
2.4	Nástin vývoje české sociologie	18
3	KULTURA, KULTURNÍ VZOREC, KULTURA TRADIČNÍ A MODERNÍ	21
3.1	Původ pojmu kultura	21
3.2	Vymezení termínu kultura	21
3.3	Geneze kultury	22
3.4	Vznik a vývoj člověka	23
3.5	Charakteristika kulturních komponent	25
3.6	Variabilita kultur	26
3.7	Kulturní vzorec	27
3.8	Archaická kultura	28
3.9	Tradiční kultura	28
3.10	Moderní kultura	29
3.11	Postmoderní kultura	29
4	SPOLEČNOST, CIVILIZACE, GLOBALIZACE	32
4.1	Vymezení pojmu společnost	32
4.2	Sociologické koncepte společnosti	33
4.3	Vývojové fáze společnosti	33
4.4	Masová společnost	38
4.5	Civilizace	38
4.6	Globalizace	40
5	NEJVÝZNAMNĚJŠÍ SMĚRY V SOCIOLOGII	43
5.1	Pozitivismus	43
5.2	Evolucionismus	43
5.3	Strukturalismus	44
5.4	Funkcionalismus strukturální	44
5.5	Marxismus	45
5.6	Symbolický interakcionismus	45
5.7	Strukturační teorie	46
6	SOCIÁLNÍ INTERAKCE A SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE	47
6.1	Sociální interakce	47
6.2	Složky sociální interakce	48
6.3	Sociální komunikace	50
6.4	Nonverbální komunikace	51
6.5	Verbální komunikace	53
6.6	Sociolingvistika	54
7	SOCIÁLNÍ STRATIFIKACE A SOCIÁLNÍ MOBILITA	57
7.1	Sociální stratifikace	57
7.2	Systémy sociální stratifikace	57
7.3	Teorie sociální stratifikace	61
7.4	Sociální mobilita	64
7.5	Sociální role a sociální status	65
8	KONFORMITA A DEVIACE, SOCIÁLNÍ PATOLOGIE	68
8.1	Model normálního rozložení	68
8.2	Toleranční limit	68
8.3	Konformismus (konformita)	68
8.4	Deviace	69
8.5	Sociální patologie	71
8.6	Příčiny sociálně patologického chování	72

8.7	Formy sociálně patologického chování	75
9	MOC, TRADIČNÍ A MODERNÍ STÁT, VÁLKA A ARMÁDY	83
9.1	Moc	83
9.2	Archaické a tradiční komunity	84
9.3	Charakteristika tradičního a moderního státu	85
9.4	Znaky moderního státu	85
9.5	Totalitní společnost	89
9.6	Válka a armády	90
9.7	Organizace	91
9.8	Teorie organizací podle Maxe Webera	92
9.9	Formální a neformální vztahy uvnitř organizací	93
9.10	Organizace jako síť	93
9.11	Instituce	94
10	RODINA MANŽELSTVÍ A PŘÍBUZENSTVÍ, FUNKCE RODINY	96
10.1	Sociologie rodiny	96
10.2	Rodina	96
10.3	Funkce rodiny	97
10.4	Socializace	99
10.5	Manželství	100
10.6	Příbuzenství	101
10.7	Vývojové tendence v rodině	103
11	ETNICITA, PŘEDSUDKY A DISKRIMINACE, MARGINALIZACE A EXKLUZE	105
11.1	Etnicita	105
11.2	Předsudky a diskriminace	106
11.3	Psychologické aspekty vzniku chování ovlivněného předsudky	107
11.4	Sociologické aspekty vzniku chování ovlivněného předsudky	108
11.5	Marginalizace a exkluze	110
11.6	Rasismus	113
12	MIGRACE, MIGRAČNÍ MODELY, MULTIKULTURNÍ SPOLEČNOST	116
12.1	Migrace	116
12.2	Typy migrace	117
12.3	Migrant	119
12.4	Azylanti a uprchlíci	119
12.5	Pracovní migrace	120
12.6	Spojování rodin	121
12.7	Migrační modely	123
12.8	Multikulturní společnost	124
13	MASOVÁ MÉDIA A MASOVÁ KULTURA	126
13.1	Masová kultura	126
13.2	Masová média	126
13.3	Noviny	127
13.4	Televize	127
13.5	Teorie masových médií	129
13.6	Globalizace médií	131
13.7	Multimédia	131
14	URBANISMUS, MĚSTO, MALÉ LOKÁLNÍ SPOLEČENSTVÍ	134
14.1	Sociologie lidských sídel	134
14.2	Tradiční město	135
14.3	Urbánní sociologie a antropologie	136
14.4	Urbanismus	140
14.5	Urbanizace	140
14.6	Urbanistické teorie	140
14.7	Vesnice a rurální prostředí	142
15	SOCIOLOGICKÝ VÝZKUM A JEHO FÁZE, METODY A TECHNIKY	145
15.1	Sociologický výzkum	145
15.2	Fáze sociologického výzkumu	145
15.3	Metody a techniky sociologického výzkumu	148
16	Doporučená studijní literatura k jednotlivým kapitolám	153
17	Stručný přehled pojmů z oboru sociologie nebo z oborů souvisejících	157